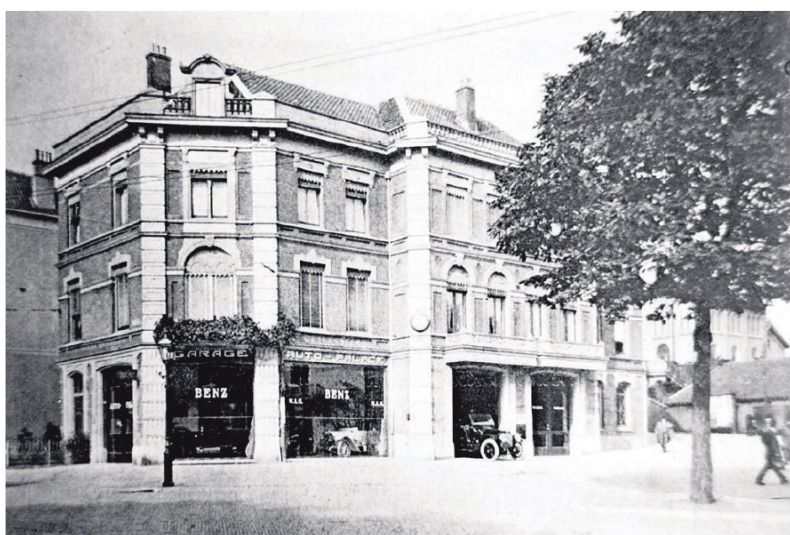

In de rubriek 'Arnhem voor eeuwig' beschrijft Peter Bloemendaal, oud-journalist van de Arnhemsche Courant, aan de hand van een oude foto het leven in Arnhem in vroeger dagen.

▲ De Benz-showroom annex garage aan het Nieuwe Plein (nu Willemplein) in 1915. FOTO PRIVÉCOLLECTIE

In Nederland reed de allereerste benzineauto in... Arnhem

Bijna onder de Nelson Mandelabrug staat op de Rijnkade een opvallende gedenksteen, daar geplaatst in 1996 bij de festiviteiten Stichting 100 Jaar Automobiel. Het opschrift meldt dat op deze plek op 18 mei 1896 de eerste benzineauto in Nederland aan wal kwam en rondreed.

Dat kwam zo. De in Den Haag wonende hoffotograaf Adolphe Zimmermans las ergens een artikel over 'een mobiel zonder paard'. Zimmermans beschikte over een goed gevulde bankrekening. Hij kreeg als vooraanstaand fotograaf veel opdrachten uit de betere kringen en portretteerde diverse malen Koningin Wilhelmina.

Geld genoeg dus om zo'n automobiel aan te schaffen en dat deed hij dan ook, bij de firma Benz en Co in Mannheim, Duitsland. Bij de gemeente Den Haag vroeg hij eerst wel even na of voor het rijden van zo'n automobiel een speciale vergunning nodig was. Dat was niet het geval, dus de bestelling ging op de post.

Op 18 mei 1896 werd de automobiel, een Benz Victoria, per schip afgeleverd aan de Rijnkade. Een chauffeur stond klaar om de wagen naar Utrecht te rijden, en zo

reed dus de allereerste benzineauto op Nederlandse bodem in Arnhem. In Utrecht nam Zimmermans het stuur over en hij reed met een slakkengangetje van 15 tot 20 kilometer per uur - op een goede weg, erg snel reed de Benz dus niet - naar Den Haag, waar hij laat in de middag aankwam.

Rond 1910 groeide het aantal auto's langzaam maar zeker. In september 1912 werd aan het Willemplein (het deel dat toen nog Nieuwe Plein heette) de eerste Benz-showroom annex garage geopend op de hoek met de Oude Stationsstraat. De wat oudere Arnhemmers (her)kennen dat pand zeker: daar was van 1955 tot de sluiting in 2004 de bekende boeken- en tijdschriftenwinkel van Waanders gevestigd. Op de oude foto zien we die garage in 1915.

In 1996 moest de geschiedenis rond de eerste auto in Nederland wel worden herschreven: Arnhem raakte de primeur kwijt. Onderzoekers ontdekten een ingezonden krantenartikel van 16 oktober 1896 waaruit bleek dat al in 1895 de Tilburger Jos Bogaers rondreed in een automobiel. En vrij recent zijn papieren gevonden waaruit blijkt dat al in 1893 een driewielig automobiel in Venlo rondreed.

▲ De gedenksteen aan de Rijnkade in 2006. FOTO HENRI TER HALL, GELDERS ARCHIEF NR. 1501-01 - 12518, CC0 1.0 LICENTIE